

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ:

ΒΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ – ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΠΡΑΞΗ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΚΖ΄ ΣΥΝΟΔΟΣ (2022 – 2023)

Ομάδα Α΄: Όταν το παιδί κακοποιείται...

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε

Αξιότιμε κ. Υπουργέ

Κυρίες και Κύριοι

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι

Εκπροσωπώ την ομάδα που εργάστηκε στη θεματική με τίτλο «όταν το παιδί κακοποιείται».

Στην ομάδα μας συζητήσαμε για τις διαφορετικές εκδηλώσεις της βίας σε βάρος των παιδιών, δηλαδή για τη σωματική, ψυχολογική/συναισθηματική καθώς και τη σεξουαλική κακοποίηση, την παραμέληση αλλά και για τις επιπτώσεις του φαινομένου στην ζωή και την ανάπτυξη τους και στην κοινωνική συνοχή. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή του Ο.Η.Ε. στις πρόσφατες καταληκτικές της παρατηρήσεις για την Ελλάδα εκφράζει προβληματισμό για την απουσία συγκροτημένης στρατηγικής στη χώρα μας για την αντιμετώπιση όλων των εκφάνσεων της κακοποίησης των παιδιών.

Συζητήσαμε για την έλλειψη καθολικών και συστηματικών επιμορφώσεων σε επαγγελματίες που έρχονται σε επαφή με παιδιά, την ανεπάρκεια προσωπικού σε κρίσιμες υπηρεσίες αλλά και την έλλειψη ενιαίου πλαισίου συνεργασίας όλων των φορέων.

Ανταλλάσσοντας απόψεις μεταξύ μας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου μιλήσαμε για το πόσο οι αξίες και οι σχέσεις του δημοκρατικού σχολείου διευκολύνουν, χάρη στην εμπιστοσύνη που ενθαρρύνουν, την εκμυστήρευση εκ μέρους των μαθητριών και μαθητών τέτοιων εμπειριών. Σχολιάστηκε όμως και το γεγονός ότι τα σχολεία δεν έχουν ακόμη τέτοια κουλτούρα και φαίνεται να αντιμετωπίζουν κάποιες φορές διεκπεραιωτικά ή ακόμη και με αρνητική στάση τους μαθητές και τις μαθήτριες με αποτέλεσμα αυτές οι σχέσεις να μη δημιουργούνται, όπως θα έπρεπε, και περιστατικά κακοποίησης να χάνονται στην δύσκολη καθημερινότητά μας. Επίσης, ιδιαίτερα αρνητικά επισημάνθηκε η απουσία ενός μαθήματος σεξουαλικής αγωγής που θα επέτρεπε στα παιδιά την αναγνώριση της παραβίασης αλλά και την αποδόμηση έμφυλων στερεοτύπων. Όλοι και όλες συμφωνήσαμε ως προς το ότι τα εργαστήρια δεξιοτήτων δεν καλύπτουν τις ανάγκες μας σε αυτό το επίπεδο.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα αυτά και πολλά ακόμη που δεν προλαβαίνουμε να μοιραστούμε, η ομάδα μας προτείνει τα ακόλουθα για την αποτελεσματική καταπολέμηση του φαινομένου:

- Την υιοθέτηση ενιαίας στρατηγικής για όλες τις εκφάνσεις της κακοποίησης με έμφαση στην πρόληψη και ευαισθητοποίηση και στον συντονισμό, ώστε να εξασφαλιστεί καλύτερη συνεργασία ανάμεσα σε φορείς, υπηρεσίες και την κοινωνία των πολιτών.
- Την υλοποίηση θεσμών που προάγουν τη δημοκρατική λειτουργία του σχολείου. Είναι μόνο τα σχολεία στα οποία υπάρχει εμπιστοσύνη, σεβασμός και κουλτούρα διαβούλευσης μεταξύ παιδιών, εκπαιδευτικών

και γονέων που είναι σε θέση να αναγνωρίσουν έγκαιρα και να διαχειριστούν περιστατικά είτε ενδοοικογενειακής είτε ενδοσχολικής βίας. Έμφαση πρέπει να δοθεί στην υλοποίηση του θεσμού της σχολικής διαμεσολάβησης σε όλα τα σχολεία για την αντιμετώπιση των εντάσεων που κλιμακώνονται διαρκώς.

- Προτείνουμε ακόμη την καθολική και ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και επαγγελματιών των σχολικών μονάδων, στην αναγνώριση των ενδείξεων της κακοποίησης και στην οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης με τα παιδιά. Πρέπει τα σχολεία να μάθουν να ακούν τη γνώμη των παιδιών ώστε να τα εξοικειώνουν με τη δημοκρατική συμμετοχή αλλά και με τη συζήτηση της εμπειρίας τους.
- Κρίσιμη είναι επιπλέον η επιμόρφωση όλων των επαγγελματιών, δηλαδή εισαγγελέων, αστυνομικών, δικαστών, ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού στα δικαιώματα των παιδιών ώστε να εξασφαλιστεί η ολοκληρωμένη ανταπόκρισή τους.
- Συστήνουμε ακόμα τη λήψη μέτρων για την ευαισθητοποίηση όλων των μελών της σχολικής κοινότητας (παιδιών, εκπαιδευτικών και γονέων) στα ζητήματα αναγνώρισης και διαχείρισης της κακοποίησης και παραμέλησης.
- **Υπογραμμίζουμε την ανάγκη εισαγωγής του μαθήματος της σεξουαλικής αγωγής καθολικά και συστηματικά -και όχι μέσω εργαστηρίων δεξιοτήτων- από την προσχολική έως το πέρας της**

δευτεροβάθμιας, ώστε να αναγνωρίζουν έγκαιρα όλα τα παιδιά το ανάρμοστο άγγιγμα προσώπων εμπιστοσύνης ή την διαδικτυακή κακοποίηση και σεξουαλική εκμετάλλευση.

- Κρίνουμε αναγκαία την ενεργοποίηση, επιτάχυνση και βελτίωση διαδικασιών ώστε να προστατεύσουμε τα παιδιά από κακοποιητικές συμπεριφορές και των ίδιων των εκπαιδευτικών.
- Θεωρούμε απαραίτητη την πρόσληψη ψυχολόγων ή κοινωνικών λειτουργών σε όλα τα σχολεία -με έμφαση σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές- ώστε να μην επισκέπτονται τις μονάδες μόνο μία φορά την εβδομάδα και να δημιουργούνται οι σχέσεις εμπιστοσύνης που επιτρέπουν την εκμυστήρευση της κακοποίησης.
- Στο ίδιο πνεύμα κρίνουμε αναγκαία την ενίσχυση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών των δήμων με σταθερό προσωπικό, ώστε να διευκολύνεται η ανάρρωση των παιδιών θυμάτων και η κοινωνική επανένταξή τους.
- Υπογραμμίζουμε ακόμη την ανάγκη το εκπαιδευτικό σύστημα και το σύστημα δικαιοσύνης να αξιολογεί έγκαιρα τις ανάγκες των παιδιών που επιδεικνύουν παραβατική συμπεριφορά και την τυχόν έκθεσή τους σε κακοποίηση και παραμέληση. Δεν είναι για εμάς λύση η τιμωρία και ο στιγματισμός τους αλλά η υποστήριξη και η πλαισίωση.
- Τέλος είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για εμάς η λήψη μέτρων για την προστασία των παιδιών θυμάτων από τη δευτερογενή θυματοποίησή τους μέσω της τοποθέτησής τους σε ιδρύματα μετά την απομάκρυνση από την οικογένειά ή μέσω της έκθεσης στοιχείων της τραυματικής εμπειρίας τους στα Μ.Μ.Ε. Πρέπει να μπει ένα τέλος στο μοντέλο της ιδρυματικής φροντίδας και στη χώρα μας, αλλά και στην παραβίαση της εικόνας και

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

της ιδιωτικότητάς των παιδιών θυμάτων και από τους φορείς ενημέρωσης.

Σας ευχαριστούμε που μας ακούσατε κι ελπίζουμε ότι θα λάβετε υπόψη τις απόψεις και προτάσεις μας στον προγραμματισμό του Υπουργείου σας αλλά και της Κυβέρνησης γενικότερα ώστε η χώρα μας να αποκτήσει μία συγκροτημένη και αποτελεσματική στρατηγική στην καταπολέμηση όλων των μορφών της βίας σε βάρος των παιδιών.